

Avarie RAJA pe strada Sgt. Nicolae Grindeanu din municipiul Constanța!

15 decembrie 2018 7:32

Pentru remedierea unei avarii survenită la conducta de alimentare cu apă, cu diametrul de 200 mm, de pe strada Sgt. Nicolae Grindeanu, din municipiul Constanța, RAJA SA a fost nevoită să întrerupă furnizarea apei potabile astăzi, 14 decembrie 2018, în intervalul orar 13,00 – 16,00.

Vor fi afectați de lipsa apei potabile consumatorii din perimetrul delimitat de străzile: Aurel Vlaicu – Comarnic – Șos. Mangaliei – Pandurului, precum și cei arondați punctelor termice 91, 92, 93.

Ne cerem scuze pentru neplăcerile create abonaților din zonă, pe care îi asigurăm că echipele de intervenție vor face tot posibilul pentru finalizarea lucrărilor și reluarea furnizării apei potabile în cel mai scurt timp.

Consilierii au aprobat banii pentru bursele școlare: elevii claselor a X-a încă își așteaptă drepturile pentru anul trecut!

15 decembrie 2018 7:32

Consilierii locali au aprobat, în cadrul celei mai recente

ședințe de la primărie, numărul de burse și cuantumul acestora pentru elevii din învățământul preuniversitar, aferente semestrului al II-lea al anului școlar trecut, precum și pentru primul semestru al acestui an. Bursele sunt repartizate fiecărei unități, în baza unor date furnizate de conducerea acestora și au fost aprobate printr-un ordin al Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului din 2011. Cuantumul bursei este stabilit de fiecare primărie în parte.

O veste mai puțin bună pentru elevii din clasele a **V-a și a IX-a**: potrivit Ordinului de ministru **5576/2011**, bursele de studiu se acordă începând doar cu semestrul al II-lea, pentru elevii aflați în clasele de început ale învățământului gimnazial, liceal sau profesional, respectiv începând cu semestrul I, pentru elevii aflați în celelalte clase ale învățământului gimnazial, liceal sau profesional. Cu alte cuvinte, școlarii din clasele a V-a și, respectiv, a IX-a, nu primesc burse pentru primul semestru al anului școlar. În plus, la Mangalia, elevii ce se află, acum, în clasele a X-a, nu au primit bursele pe semestrul al II-lea al anului școlar trecut, ei așteptând, totodată, și drepturile ce li se cuvin pentru primul semestru al lui 2018.

Sumele, ce sunt repartizate fiecărei unități de învățământ în baza unor date furnizate de conducerea acestora, diferă în funcție de tipul de bursă. Din octombrie 2015 Consiliul Local Mangalia acordă toate cele patru tipuri de burse școlare prevăzute de lege: burse de performanță, de merit, de studiu și sociale.

Astfel, elevii care au obținut locurile I, II sau III la etapele naționale ale olimpiadelor și concursurilor școlare, cei ce s-au calificat în loturile de pregătire organizate de minister sau au obținut locurile I, II sau III la etapele naționale ale competițiilor cultural-artistice, cele cu caracter sportiv sau tehnico-științific de la nivel național, toate organizate de MECTS, vor beneficia de **burse de performanță**. Elevii ai căror rezultate îi recomandă să

beneficieze de acest tip de recompensă financiară vor primi câte 80 de lei, bursele de performanță fiind acordate, potrivit legii, pe perioada anului școlar următor celui în care s-au obținut aceste rezultate.

Vor primi **burse de merit** elevii din Mangalia cu rezultate deosebite la învățătură: cei cu media generală peste 8,50 și media la purtare 10.00, în anul școlar anterior, respectiv în primul semestru al anului școlar, elevii care au obținut locurile I, II sau III la etapele județene ale olimpiadelor sau concursurilor școlare naționale sau la etapele județene ale competițiilor sau concursurilor cultural-artistice, cu caracter sportiv sau tehnico-științific, organizate de MECTS. Bursele de merit se acordă începând cu semestrul al II-lea pentru elevii aflați în clasele de început ale învățământului gimnazial, liceal sau profesional, respectiv începând cu semestrul I pentru elevii aflați în celelalte clase ale învățământului gimnazial, liceal sau profesional. Valoarea bursei de merit, așa cum a fost aprobată de consilierii locali, este de 70 de lei.

Elevii ce provin din familii cu un venit mediu pe membru de familie, pe ultimele trei luni, cel mult egal cu salariul minim pe economie și care au media generală peste 7.00 și 10.00 la purtare în semestrul anterior celui în care se acordă recompensa financiară, vor primi **burse de studiu**, în valoare de 55 de lei.

Bursele sociale, de 50 de lei, vor fi acordate, la începutul anului școlar, elevilor orfani de ambii părinți, celor ce suferă de diverse boli, dar și celor proveniți din familii care nu realizează un venit mediu lunar, pe ultimele 12 luni, pe membru de familie, mai mare de 50% din salariul minim net pe economie.

Ținnd cont că Mangalia este, cel puțin teoretic, un oraș bogat, consilierii locali s-ar putea arăta mai generoși, atât cu elevii excepționali, cât și cu cei cu situații materiale

precare. Ar putea lua exemplul celor cinci sectoare bucureștene, care au stabilit cuantumul burselor între 150 de lei și 600 de lei lunar, în funcție de tipul acestora!

Conf. univ. dr. Costel Stanciu, președinte APC: 500.000 de porci din gospodăriile țărănești nu pot fi vânduți!

15 decembrie 2018 7:32

19 județe sunt în carantină, iar porcii din gospodăriile țărănești pot fi sacrificați numai pentru consum familial!

1.147 focare de pestă porcină în 314 localități!

65.851 de porci au fost îngropați din cele 8.839 de gospodării ale populației!

298.167 de porci din cele 15 ferme de creștere a porcilor au fost îngropați!

89% din porcii crescuți în județul Tulcea au fost îngropați!

83% din porcii crescuți în județul Brăila au fost îngropați!

250 milioane lei despăgubiri plătite crescătoriiilor de porci!

29 milioane kg carne de porc îngropată din cauza pestei porcine africane!

România a pierdut statutul de țară liberă de pestă porcină și nu mai poate exporta carne de porc timp de 3 ani!

România a primit 34 milioane euro din partea Comisiei Europene pentru luarea măsurilor de urgență privind combaterea pestei porcine africane!

Având în vedere faptul că în cele 19 județe aflate în carantină din cauza pestei porcine africane există peste 500.000 de porci în gospodăriile țărănești, precum și timpul foarte scurt care a rămas până la Sărbătoarea Nașterii Domnului – Crăciunul, Asociația Pro Consumatori, organizație de utilitate publică, a trimis în data de 10 decembrie 2018 o listă de 6 întrebări celor 20 de Direcții Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor din județele Tulcea, Constanța, Bihor, Satu Mare, Brăila, Ialomița, Sălaj, Galați, Călărași, Ilfov, Buzău, Giurgiu, Dâmbovița, Teleorman, Maramureș, Vrancea, Dolj, Argeș, Olt și București.

Sacrificarea porcilor din gospodăriile populației situate în cele 19 județe este permisă doar pentru consum familial.

– Este interzis comerțul cu carnea de porc, comerțul cu produsele sau preparatele obținute din carne de porc care provin din gospodăriile populației situate în cele 19 județe.

– Este interzis transportul de porci vii, carne proaspătă sau preparate din carne de porc, având ca destinație consumul propriu, provenite din gospodăriile populației situate în cele 19 județe aflate în carantină din cauza pestei porcine africane.

– Este interzisă comercializarea porcilor vii în

târgurile de animale din cele 19 județe afectate de pestă porcină africană.

În celelalte județe ale țării, în care nu există focare de pestă porcină, transportul porcilor vii în vederea comercializării se poate realiza doar dacă aceștia sunt înregistrați (crotaliați) în Baza națională de date, iar pentru fiecare animal există certificat sanitar veterinar de sănătate și document de mișcare eliberate de către medicul veterinar din circumscripția sanitară veterinară din localitatea de origine.

Nerespectarea restricțiilor referitoare la vânzarea porcilor sau a cărnii de porc din gospodăriile populației situate în cele 19 județe, se pedepsește cu amenzi cuprinse între 3.000 lei și 5.000 lei, și confiscarea porcilor și a cărnii de porc/preparatelor din carne de porc pentru care nu există documente privind trasabilitatea acestora.

Expoziție de Crăciun cu obiecte realizate de copiii instituționalizați din județ

15 decembrie 2018 7:32

S-a deschis expoziția cu vânzare de la VIVO! Constanța! Sute de obiecte cu tematica sărbătorilor de iarnă, lucrate manual de copiii, tinerii și adulții protejați în centrele DGASPC Constanța abia așteaptă să intre în casele dumneavoastră și să le ofere un aer aparte, elegant și proaspăt. Obiectele sunt confecționate din materiale reciclabile și, veți vedea, imaginația celor care le-au lucrat nu are limite.

Deschiderea expoziției a aparținut trupei de dans „Fresh”, de la Centrul de Plasament „Delfinul” din Agigea care a susținut un scurt program artistic. „Mulțumesc tuturor colaboratorilor noștri prezenți astăzi și doresc în mod special să felicit această frumoasă trupă de dansuri care a obținut nenumărate medalii și cupe la festivaluri importante de dans”, a declarat directorul general al DGASPC Constanța, Petre Dinică.

Trupa „Fresh” are 17 membri, copii cu vârste cuprinse între 6 și 15 ani și a fost înființată în anul 2016. Copiii au strâns atât de multe diplome, cupe și medalii de la concursurile desfășurate în Constanța, București, Galați și în multe alte județe, încât nu mai au unde să le expună, așa că șeful centrului de plasament „Delfinul”, Marian Iorucu, dorește să le creeze un loc special. Să fie toate la un loc, la vedere, pe holul centrului.

Le dorim și noi mult succes celor de la „Fresh” pentru că, duminică, 16 decembrie, pleacă la București unde vor participa la concursul „Dansul Fulgilor de Argint”.

Baftă, copii!!!!

**Aparatură în valoare de peste
300.000 LEI pentru blocul
operator al secției de**

Urologie a Spitalului Județean Constanța

15 decembrie 2018 7:32

Intervenții chirurgicale de înaltă performanță pentru pacienții secției clinice Urologie din cadrul Spitalului Clinic Județean de Urgență "Sf. Apostol Andrei" Constanța. Conducerea unității medicale a achiziționat, din fondurile proprii ale instituției, o trusă de chirurgie endoscopică și instrumentarul necesar. Valoarea investiției se ridică la 319.800 lei, fără TVA. Achiziția a fost posibilă în urma organizării unei licitații deschise.

Datorită noilor echipamente, pacienții Spitalului Județean Constanța vor beneficia de diagnostice mai rapide și, mai ales, de tratamentul minim invaziv al patologiei urologice joase și înalte, care presupune: uretrocistoscopie, rezecție endoscopică bipolară pentru tumorile de vezică urinară și prostată, tratamentul litiazelor cu diverse localizări (uretră, prostată, vezică și uretere). Totodată, acest echipament este indicat și pentru rezolvarea endoscopică a complicațiilor urologice ale altor patologii, în special ginecologice (ex: endoprotezare ureterală pentru tumorile colului uterin)

Avantajele noilor echipamente sunt multiple, susține conf. Univ. Dr Felix Voinea, medic șef secție clinică Urologie. Vorbim despre timpii scăzuți de spitalizare, evitarea patologiei asociate plăgilor după intervenții chirurgicale clasice și recuperare rapidă, cu reintegrare în societate.

Echipa medicală din cadrul secției clinice Urologie abordează întreaga patologie urologică. Anul acesta au fost efectuate 1780 intervenții endoscopice și 354 intervenții chirurgicale clasice.

Avarie RAJA pe strada Oituz din orașul Mangalia!

15 decembrie 2018 7:32

Pentru remedierea unei avarii survenită la conducta de alimentare cu apă, cu diametrul de 150 mm, de pe strada Oituz, din orașul Mangalia, RAJA SA a fost nevoită să întrerupă furnizarea apei potabile astăzi, 14 decembrie 2018, în intervalul orar 08,00-12,00.

Sunt afectați de lipsa apei consumatorii de pe strada Oituz. Ne cerem scuze pentru neplăcerile create abonaților, pe care îi asigurăm că echipele care execută lucrările vor face tot posibilul pentru finalizarea intervențiilor și reluarea furnizării apei potabile în cel mai scurt timp.

Tratament salvator la Spitalul Județean Constanța

15 decembrie 2018 7:32

Se face tromboliză la Spitalul Clinic Județean "Sf. Apostol Andrei" Constanța. Medicii din cadrul secției Neurologie au participat zilele trecute la o simulare națională, desfășurată sub observația directă a mai multor specialiști veniți de la Spitalul Universitar din București. În cadrul simulării, medicii constănțeni au pus în aplicare protocolul național pentru efectuarea trombolizei. Întreaga activitatea s-a cronometrat, timpul fiind extrem de important în respectarea acestei proceduri. Rezultatul a fost optim, iar de acum înainte medicii din cadrul SCJU "Sf. Apostol Andrei" Constanța pot administra tratamentul trombolitic.

Tromboliza este metoda terapeutică necesară pacienților care au suferit un accident vascular cerebral ischemic și constă în injectarea unei [substanțe trombolitice](#) (denumită și fibrinolitică), adică o substanță capabilă să dizolve un cheag format pe vasul de sânge. Aceasta se administrează doar pacienților cu diagnostic cert de AVC ischemic acut, în maxim 4,5 ore de la debutul simptomelor. Eficacitatea trombolizei este cu atât mai mare cu cât intervalul de timp de la producerea AVC-ului este mai mic. În cazul pacienților care au suferit un AVC și au urmat tratamentul trombolitic în timp util, efectele secundare vor fi reduse la minim, deficitul

motor putând fi complet remis. “Este importanta recunoasterea cat mai rapidă a semnelor de AVC acut, respectiv: prezența deficitelor motorii, a tulburărilor de limbaj, tulburări de vedere brusc instalate, asimetrie facială, tulburari de mers”, a declarat Conf. Univ. Dr. Axelerad Any Docu, medic șef secție Neurologie SCJU Constanța.

Parfumuri susceptibile a fi contrafăcute, confiscate în P.T.F. Vama Veche

15 decembrie 2018 7:32

*Polițiștii de frontieră din cadrul P.T.F. Vama Veche au depistat un cetățean român care a încercat să introducă ilegal în țară **parfumuri în valoare de aproximativ 30.000 de lei**, ce purtau însemnele unei mărci cunoscute, susceptibile a fi contrafăcute.*

În data de 13.12.2018, în jurul orei 05.00, polițiștii de frontieră din cadrul Punctului de Trecere a Frontierei Vama Veche, județul Constanța, au efectuat controlul specific pe sensul de intrare în țară, pasagerilor dintr-un autocar ce efectua curse pe ruta Turcia – România.

Astfel, lucrătorii noștri au descoperit ascunse în bagajul personal al cetățeanului român S.E., în vârstă de 53 de ani, cu domiciliul în municipiul Constanța, 45 flacoane cu parfum, ce purtau însemnele unei mărci cunoscute, susceptibile a fi

contrafăcute.

Persoana în cauză a declarat că a achiziționat parfumurile din Turcia, cu scopul de a le comercializa în România, fără a deține documente de proveniență pentru bunurile transportate.

Produsele, în valoare de aproximativ **30.000 lei**, au fost ridicate în vederea continuării cercetărilor, iar în cauză polițiștii de frontieră efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii de **punere în circulație a unui produs purtând o marcă identică sau similară cu o marcă înregistrată**, la finalizare fiind dispuse măsurile legale care se impun.

Șoferi beți, prinși în trafic de polițiști

15 decembrie 2018 7:32

Miercuri, 12 decembrie, în jurul orei 13.40, polițiștii din cadrul Biroului Rutier Mangalia au depistat un bărbat, în vârstă de 55 de ani, din localitate, care a condus un autoturism, pe Șoseaua Constanței, fiind sub influența băuturilor alcoolice. Tot ieri, 12 decembrie a.c., în jurul orei 18.50, polițiștii din cadrul Biroului Rutier Mangalia au depistat un bărbat, în vârstă de 37 de ani, din localitatea 23 August, județul Constanța, care a condus un autoturism, pe strada Mihai Eminescu din 23 August, fiind sub influența băuturilor alcoolice.

Persoanele în cauză au fost conduse la spital pentru a li se recolta probe biologice, în vederea stabilirii alcoolemiei în sânge.

În cele două cauze, polițiștii constănțeni au întocmit dosare penale.

Bilanțul lui 2018, la Spitalul Mangalia

15 decembrie 2018 7:32

În ultima perioadă, Spitalul Municipal Mangalia a cunoscut o schimbare majoră, în ceea ce privește eficientizarea activităților medicale, prin înființarea unor noi compartimente și dotări, conform standardelor de calitate, dar și prin reamenajarea spațiilor existente în secții cu o activitate medicală intensă. Încă de la jumătatea anului 2017 și până în prezent, au fost demarate și realizate mai multe proiecte și investiții, venind, astfel, în întâmpinarea nevoilor pacienților atât din oraș, cât și din zonele limitrofe, care beneficiază de serviciile unității sanitare din localitate. Un exemplu concludent îl constituie înființarea cabinetului de Gastroenterologie, dotat cu echipamente și aparatură moderne. De asemenea, intervențiile chirurgicale oftalmologice, realizate la Spitalul Municipal

Mangalia, reprezintă o altă mare realizare, mai ales pentru persoanele în vârstă, care nu mai trebuie să se deplaseze la altă unitate sanitară pentru o intervenție de cataractă. Tot în anul 2018, sălile de operații din Blocul Operator, aparținând secțiilor: Chirurgie, Ortopedie și Ginecologie au fost renovate în totalitate și dotate cu linoleum antibacterian. Totodată, s-a intervenit cu zugrăveli interioare și reparații. Reabilitarea pistei heliportului existent este de un real folos pentru cazurile critice și grave, care nu pot fi stabilizate la unitatea medicală din Mangalia. În urma reabilitării heliportului, elicopterele pot transporta pacienții, în condiții sigure, către alte spitale de specialitate. Tot la capitolul proiecte finalizate în acest an, enumerăm: amenajarea biberoneriei în cadrul Compartimentului Neonatologie, reparații capitale și recopertare la acoperișul pavilionului B, înlocuirea în totalitate a paturilor, saltelelor și a noptierelor în mai multe secții, dar și achiziționarea celui de-al II-lea container pentru arhiva spitalului și investițiile în instrumentarul chirurgical (achiziționare de truse medicale complete de ortopedie, chirurgie, laparoscopică, etc.). Înlocuirea electrocardiografelor uzate cu unele noi, de înaltă performanță (portabile, wireless, etc.) și montarea pe fiecare secție a instalației de apă sterilă, la nivelul rețelei de apă potabilă, sunt alte obiective îndeplinite, pentru spital. Totodată, Primăria a sprijinit proiectul de îmbunătățire a iluminatului public din incinta curții spitalului și a turnat covor asfaltic pe toate strazile din imediata apropiere a tuturor pavilioanelor spitalului.

Avarie RAJA la intersecția străzii Aviator Craiu cu Bulevardul Mamaia!

15 decembrie 2018 7:32

Pentru remedierea unei avarii survenită la conducta de alimentare cu apă, cu diametrul de 100 mm, de la intersecția străzii Aviator Craiu cu Bdul Mamaia, din municipiul Constanța, RAJA SA a fost nevoită să întrerupă furnizarea apei potabile astăzi, 11 decembrie 2018, în intervalul orar 15,30 – 19,00.

Vor fi afectați de lipsa apei potabile consumatorii din perimetrul delimitat de străzile: Mircea cel Bătrân – Făgetului – Ion Andreescu – Chiliei – Soveja – Mamaia – Ion Rațiu – Maramureș – Petru Vulcan – Mircea cel Bătrân, precum și cei arondați punctului termic 24.

Ne cerem scuze pentru neplăcerile create abonaților din zonă, pe care îi asigurăm că echipele de intervenție vor face tot posibilul pentru finalizarea lucrărilor și reluarea furnizării apei potabile în cel mai scurt timp.

"Mangalia 100" – film documentar prilejuit de sărbătorirea Centenarului Marii Uniri

15 decembrie 2018 7:32

Comunicat de presă

Primăria Municipiului Mangalia a organizat, luni, 10 decembrie, un eveniment cultural prilejuit de avanpremierea filmului documentar "Mangalia 100", realizat cu ocazia sărbătoririi Centenarului Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918. La proiecție au fost invitați oameni de cultură ai orașului, reprezentanți ai tuturor instituțiilor din Mangalia, alte personalități de la nivel local. Filmul documentar a fost vizionat cu interes de cei prezenți, pelicula "Mangalia 100", prezentând povestea unui oraș cu o istorie impresionantă – de la Callatis, vechea colonie grecească și până în zilele noastre. Pentru a surprinde cât mai bine povestea și realitățile municipiului Mangalia, filmul conține o serie de interviuri cu persoane publice, care au trecut în revistă elemente esențiale din fiecare domeniu de activitate. De asemenea, filmul descrie istoria urbei, modul de dezvoltare, elementele de unicitate, situația actuală a comunității precum și proiectele de viitor. Municipiul de la malul mării a fost recunoscut pentru bogățiile sale, încă din perioada elenistică, atunci când orașul-stat autonom Callatis a fost cel mai important centru economic și cultural al zonei. Astăzi, cetatea Callatis poate fi socotită cea mai veche așezare atestată pe teritoriul țării noastre. Despre toate aceste realități istorice, dar și despre Mangalia, oraș modern al secolului al XXI-lea, s-a vorbit pe larg, în cadrul

evenimentului organizat pentru a marca cei 100 de ani de la Marea Unire. În perioada imediat următoare, proiecția filmului va putea fi urmărită de publicul larg, prin intermediul instituțiilor de cultură și învățământ de la nivelul orașului.

Parcul din fața Sanatoriului arată ca după bombardament după demolarea fântânii, pavilionului și distrugerii terenului de minigolf! (galerie foto)

15 decembrie 2018 7:32

Strategia cel puțin uluitoare de dărâmare a diverselor construcții din Mangalia a continuat, zilele trecute, în Parcul din fața Sanatoriului Balnear Mangalia. De pe spațiul verde a dispărut prima dată pavilionul din lemn, construit de fostul primar Tusac, în care se întâlneau pensionarii din Mangalia. Seniorii au fost mutați în fosta Piață Saturn, unde se întâlnesc să joace table la fiecare sfârșit de săptămână.

După pavilion, a venit rândul terenului de minigolf, amenajat tot de către Tusac, dar nefolosit niciodată de către copii. În loc ca terenul de minigolf să fie reabilitat și dat celor mici pentru a se recrea, a fost mai ușor să fie distrus.

Zilele trecute, au fost rase atât fântâna care, cânta, odinioară, ce fusese amplasată în fața pavilionului pentru pensionari, cât și impunătorul carilion cu clopoței din fier. Ambele obiective au fost inaugurate în perioada când primar

era Zanfîr Iorguş. În parc au rămas doar ruinele, hârtoapele, puţinele bănci, leagăne şi tobogane pentru copii. Aspectul este sinistru şi de neînţeles, mai cu seamă că se află la un pas de Portul Turistic, un alt proiect lăsat de izbelişte.

După cum se ştie, Portul a fost afectat atât de vreme, cât şi de către cei care nu au altă treabă decât să distrugă. Astfel, toate corpurile de iluminat sunt sparte de câţiva ani, nefiind înlocuite, la fel băncile şi dalele de pe jos. Trist, dar pe zi ce trece, Mangalia se transformă, la propriu, într-o ruină, însă autorităţile locale spun că au în vedere o strategie de sistematizare. „Intenţionăm ca la primăvară să modernizăm Parcul de la Balnear. Vom amenaja un alt loc de joacă, aleile şi vom reabilita spaţiile verzi. De asemenea, vom mai amenaja alte două locuri de recreere în oraş, tot în cursul anului viitor”, au precizat reprezentanţii Primăriei Mangalia.

Târg handmade de Crăciun, la Mangalia!

15 decembrie 2018 7:32

ADUNAREA GENERALĂ A FEDERAȚIEI MONDIALE DE KUNG-

FU TRADIȚIONAL, EXAMEN DE GRAD

15 decembrie 2018 7:32

Comunicat de presa

Sâmbătă 8.12.2018, la Sofia, Bulgaria, s-a desfășurat Adunarea Generală a Federației Mondiale de Kung-Fu Tradițional. La Adunarea Generală au participat 3 reprezentanți din România.

În cadrul Adunării Generale s-au desfășurat alegerile pentru funcțiile de conducere, tehnice și administrative. În urma alegerilor, au obținut următoarele funcții:

-Iordănoaia Florin, în funcția de „Chairman”.

-Istrate Gheorghe, în funcția de „General Secretary”.

-Cîju Mihai, în funcția de „Member” (membru al Comitetului de Conducere).

Mandatele au o durată de 5 ani. Prin alegerea celor trei membrii în noile funcții, România va avea continuitate în funcțiile de conducere și de decizie.

Duminică 9.12.2018, la una dintre sălile de sport ale Federației Bulgare de Kung-FU și Taichi, s-a desfășurat un examen de grad pentru centurile negre.

Din România a susținut examenul de grad doar Florin Iordănoaia. În urma susținerii examenului, a obținut gradul „7 Duan Kung-Fu” și titlul de „Dai-Shifu” (mare maestru).

Felicitări colegilor pentru alegeri și examen!

PRIM-VICEPREȘEDINTE A.R.K.

CÎJU MIHAI

3 DUAN KUNG-FU

ARBITRU EUROPEAN „B” EKF

În prag de sărbători, la Mangalia, Moș Crăciun nu vine cu sania, ci cu buldozerul!

15 decembrie 2018 7:32

Controversatele și criticatele acțiuni de demolare a garajelor continuă chiar dacă ne aflăm în pragul Sfintelor Sărbători de iarnă, astfel că, la Mangalia, nu există spiritul Crăciunului, ci spiritul glacial, caracteristic lui Grinch, personajul neprietenos pus doar pe fapte rele. În week-end-ul ce tocmai a trecut, au fost demolate garajele din spatele magazinului Lidl, locul arătând, în prezent, ca după bombardament. Pe lângă ruine, decorează „minunat” strada gropile adânci pline cu apa strânsă după ploaie.

Întrebați în legătură cu anunțatele parcuri și locuri de parcare care, deocamdată, se lasă așteptate, reprezentanții Primăriei Mangalia au făcut următoarele precizări: „Demolăm

pentru că primarul riscă să primească amenzi de la Curtea de Conturi, deoarece menține construcții neautorizate. Pe Bulevardul Callatis și strada Muncitorului vom amenaja două spații de recreere”.

Mai trebuie spus faptul că paralel cu garajele, autoritățile publice locale continuă să pună la pământ și magazinele mici și chioșcurile, lăsându-i pe micii întreprinzători în colaps, în plină iarnă, când activitatea comercială este amorțită. Așa se face că au fost rase florării, magazine de haine și alimentare și cine știe cui o să-i mai vină rândul în perioada următoare? Poate, la un moment dat, și blocurile vor fi declarate construcții ilegale, așa că, de ce să nu fie demolate?!

Joi, 6 decembrie, în cadrul ședinței Consiliului Local Mangalia consilierul ALDE, Nicolae Moroianu a declarat că pentru amenajarea a două parcuri, unul cu o suprafață de 200 mp, celălalt de 100 mp, se cheltuiesc 250 euro pentru fiecare metru pătrat! „Este o sumă mare, ca pentru o construcție la roșu sau pentru o școală! Ce pui într-un parc? Câteva coșuri de gunoi, un gazon și cam atât. Costurile sunt peste orice limită! În plus, firma angajată de Primărie a fost plătită cu 4000 de euro pentru fiecare proiect care, de fapt, sunt identice!”, a declarat Nicolae Moroianu.

Prin urmare, viitorul nu sună grozav pentru Mangalia, care va

petrece sărbători triste, cenușii și cu incertitudinea zilei de mâine.

Voluntarii din Tuzla, răsplătiți pentru activitatea din acest an

15 decembrie 2018 7:32

Centrul pentru Tineret "Ion Creangă" din Tuzla a găzduit, recent, două evenimente culturale majore. Este vorba despre **Gala Voluntariatului**, ediția 2018, organizată chiar de Ziua Voluntarilor, pe 5 decembrie. Organizatorii evenimentului ne-au declarat că toți cei care, pe parcursul acestui an, s-au făcut remarcați în diferite domenii de activitate pe partea de voluntariat, au fost răsplătiți, în cadrul Galei, cu diplome de excelență: „Ne-am dorit ca, astfel, să arătăm tuturor persoanelor care și-au oferit din timpul lor, din știința lor sau au dăruit din propriile bunuri, pentru a veni în sprijinul semenilor lor mai puțin norocoși, sau care s-au făcut remarcate în cadrul activităților desfășurate la nivel comunitar, un pic din recunoștința noastră. Și pe această cale țin să le mulțumesc zecilor de persoane care se implică, zi de zi, în viața socio-culturală a comunei noastre, și care, prin activitatea lor dezinteresată, mențin vie ideea de voluntariat”, a declarat, pentru „Ediția de Sud” primarul comunei Tuzla, Taner Reșit.

La ediția de anul acesta al Galei, au fost nominalizați medici, preoți, psihologi, profesori, agenți comerciali și, nu în ultimul rând, echipa Centrului pentru Tineret, formată din copii și tineri voluntari.

Un alt eveniment organizat la Tuzla, în preajma sărbătorilor de iarnă, a fost **"Magie și Sărbătoare de Sf. Nicolae"**. Manifestarea a avut loc tot la Centrul pentru Tineret „Ion Creangă”. „Evenimentul este la cea de a doua ediție și a ținut mai bine de trei ore. Public din Tuzla, Constanța, Eforie și Mangalia a fost prezent, alături de artiștii invitați – Mihai Trăistariu și Vlad Codreanu – la un super show, ținut cu sala

plină”, ne-a spus coordonatorul Centrului pentru Tineret „Ion Creangă” din Tuzla, Maria Damian Pascal.

MANDAT EUROPEAN DE ARESTARE, PUS ÎN EXECUTARE DE POLIȚIȘTII CONSTĂNȚENI

15 decembrie 2018 7:32

Polițiștii constănțeni din cadrul Serviciului Investigații Criminale au depistat un bărbat care era urmărit internațional pentru săvârșirea unei infracțiuni de răpire de copii în circumstanțe agravante, faptă comisă în Suedia.

La data de 7 decembrie a.c., polițiștii din cadrul Serviciului Investigații Criminale al I..P.J. Constanța au depistat un bărbat, în vârstă de 45 de ani, cetățean turc, pe numele căruia exista un mandat european de arestare, emis de autoritățile suedeze.

Cel în cauză a fost dat în urmărire internațională pentru comiterea unei infracțiuni de răpire de copii în circumstanțe agravante, faptă comisă în Suedia. Bărbatul a părăsit statul suedez cu cei doi copii ai săi, în vârstă de 5, respectiv 8 ani, fără consimțământul mamei acestora.

Pentru depistarea acestuia, polițiștii au beneficiat de date și informații suplimentare obținute prin intermediul Biroului SIRENE din cadrul Centrului de Cooperare Polițienească Internațională – Inspectoratul General al Poliției Române.

Curtea de Apel Constanța a emis mandat de arestare provizorie pentru o perioadă de 30 de zile, bărbatul fiind introdus în

C.R.A.P. al I.P.J. Constanța, în vederea extrădării către autoritățile suedeze, conform procedurilor legale în astfel de cazuri, care privesc cooperarea judiciară internațională.

Premiați, de Ziua Mondială a Voluntarilor

15 decembrie 2018 7:32

de Emil-Corneliu Ninu

Înființată de către Organizația Națiunilor Unite, în 1985, Ziua Internațională a Voluntarilor (International Volunteer Day – IVD), sărbătorită, în fiecare an, pe 5 decembrie, a instituit un cadru oficial de recunoaștere a eforturilor unor persoane și organizații, dornice să-și ajute semenii, punându-și, totodată, în valoare competențele profesionale, vocaționale, dăruirea, iubirea pentru cei neajutorați, altruismul.

„GALA VOLUNTARILOR”, derulată, și anul acesta la Pavilionul Expozițional din Mamaia, a scos în evidență rezultatele unui an plin de proiecte, care de care mai atractive, aparținând celor 24 de ONG-uri, ce au cuprins mii de persoane. Dintre aceștia, circa 300 de constănțeni și oaspeți de peste hotare au fost răspătiți cu diplome și trofee, încununare a unor

eforturi pe măsură.

După intonarea Imnului Național „Deșteaptă-te, române!”, înmânarea diplomelor și a trofeelor, pe numeroasele sale secțiuni, a alternat cu un program artistic variat (dansuri, cântece), după care bufetul bine asortat a pus la dispoziția fericiților actanți numeroase preparate culinare și băuturi răcoritoare.

Așa cum s-a putut observa de către participanții la această festivitate de miercuri, orele 17,00, în uriașa sală a pavilionului, mulți dintre voluntarii remarcați au fost din Mangalia, actul lor devenind tradițional, de acum, căci, în ultimii ani, numărul și varietatea programelor a crescut, antrenând noi și noi parteneri în actele de caritate.

Subfiliala Mangalia a Asociației Naționale CULTUL EROILOR „Regina Maria” a fost la înălțime, ca de obicei. Astfel, se cuvine a-i menționa pe câțiva dintre cei care și-au răpit din timpul lor pentru a menține vie flacăra recunoștinței și a glorificării faptelor celor care s-au jertfit, de-a lungul istoriei noastre, pentru împlinirea unor idealuri dragi nouă, culminând, anul acesta cu sărbătorirea CENTENARULUI MARII UNIRI.

sdr

Au fost premiați atât membri și simpatizanți ai asociației

(Ninu George, Emilia Dabu, Nicolae Găgeanu, Șerban George, Badea Maria-Mădălina, Bălăceanu Sînziana), cât și instituții școlare (Liceul Tehnologic „Ion Bănescu” Mangalia, Școala Gimnazială „Gala Galaction”) sau personalități ale mass-mediei (excelenta prezentatoare Duliu-Bajdechi Steliana, de la „Radio Constanța”).

În calitate de coordonator de voluntari, cu rețetul de a nu-i fi putut nominaliza pe toți membrii Subfilialei, îmi revine plăcuta sarcină de a-i felicita și de a le ura, pe mai departe, aceeași energie și dăruire în ale VOLUNTARIATULUI!

De la „Orfelinatul OLGA M. STURDZA” Mangalia la „Sanatoriul Maritim T.B.C. OLGA M. STURDZA” și la actualele „Asistență Socială”, „Comenduire de Garnizoană” etc.

15 decembrie 2018 7:32

de Emil-Corneliu Ninu

1. Primele orfelinate în România, în urma Marelui Război de Întregire a Neamului

Cunoscută ca „Mamă a Răniților”, Regina Maria a fost o prezență vie nu numai în spitalele pline de răniți veniți de pe câmpurile de luptă, dar și după încheierea „Marelui Război pentru Întregirea Neamului”.

Implicarea sa în luarea unor decizii cu uriaș impact politic, social și cultural, s-a concretizat, printre altele, în „Societatea pentru Îngrijirea Mormintelor” (1919) și în urgentarea înființării de orfelinate, în întreaga țară. (Grija pentru soarta orfanilor s-a evidențiat și mai târziu, în mod permanent, prin vizitele făcute în aceste instituții, una dintre ele desfășurându-se chiar în județul Constanța. Astfel, pe 28 septembrie 1928, însăși M.S. Regina Maria s-a deplasat la orfelinatul din Anadalchioi, astăzi cartier situat în partea de nord a Constanței.)

Un sprijin deosebit l-a primit din partea prietenei sale, **OLGA M. STURDZA** (n. 27.09.1884, Popești, jud. Iași-m. 10.07.1971, [Varengeville-sur-Mer](#), [Franța](#)).

Aceasta era fiica principelui Alexandru Mavrocordat și a Luciei Cantacuzino-Pășcanu, așadar de veche stirpe domnească, statut triplat și de mariajul său cu nepotul domnitorului Mihail Sturdza, nimeni altul decât întemeietorul primei Academii (1835-1847), la Iași, căruia-i va purta și numele.

Sculptoriță, cu studii în Berlin, Dresda și Paris, ucenică a celebrului Rodin, contactat și de Brâncuși, era, prin fire și

educație artistică o umanistă desăvârșită. Dintre lucrările sale, celebră este „Unirea Principatelor”, simbolizate prin cele patru surori, provinciile istorice, revenite la Patria mamă, în 1918. Monumentul, donat municipalității ieșene în 1924, a fost plasat în fața Bibliotecii „M. Eminescu”, în 1927, în locul statuii de astăzi a poetului național, până în 1947, când a fost distrus și refăcut, în 1999, găsindu-și locul în fața „Facultății de Medicină” din Iași.

Disponând de o uriașă avere și întrezărind viitorul sumbru al consecințelor unui uriaș război asupra populației (360.728 copii orfani de război), la 16 septembrie 1916, în toiul evenimentelor defavorabile României, așa cum au fost dramaticele înfrângeri din Dobrogea (Turtucaia, Silistra, Dobrici), soldate cu zeci de mii de morți, dispăruți și răniți, în fruntea unui inimos comitet de doamne, întemeiază, în fosta școală de menaj „Principesa Maria”, primul orfelinat din țară pentru orfanii de război, „Regina Maria”, urmat, după numai câteva luni, de altele, la Piatra-Neamț și Roman.

Așa se face că acest „comitet de doamne” reușește, în anul următor, pe 30 decembrie 1917, să se constituie, legal, ca personalitate juridică, în „Societatea OCROTIREA ORFANILOR DE RĂZBOI”, al cărei președinte, până în 1934, a fost chiar Olga M. Sturdza.

Dacă scopul urmărit era chiar „ocrotirea orfanilor de război, fără deosebire de naționalitate, avându-se în vedere, mai întâi, orfanii de ambii părinți”, precizările ulterioare scot în evidență grija pentru urmașii celor căzuți fie pe câmpul de luptă, fie datorită bolilor și privațiunilor cauzate de o astfel de mare conflagrație: „Societatea acordă ocrotire tuturor orfanilor, fără deosebire de religie, fie că sunt ei legitimi, legitimați, recunoscuți sau naturali, ocrotirea încetând înainte de majorat, atunci când orfanul asistat este adoptat, când își regăsește părinții prin întoarcerea sau eliberarea lor, când se căsătorește sau când se constată că orfanul este în stare să-și câștige existența, dobândind

pregătirea necesară într-o meserie sau profesie pe care o poate exercita". (M. Iliev, citatul său extras din broșura „Pentru neam și țară”, f.a., 158).

În excelentul studiu al acestuia, „SOCIETATEA ,<OCROTIREA ORFANILOR DE RĂZBOI>>. COMITETUL REGIONAL CHIȘINĂU (1918-1924)”, dedicat orfelinatelor de război, Mihail Iliev vine cu o mulțime de informații despre pierderile suferite de armata și populația română:

„Primul Război Mondial a cauzat României pierderi umane și materiale considerabile. La sfârșitul campaniei militare din anul 1916, țara a pierdut 500 000 de oameni, dintre care 100 000 de morți, 150 000 de răniți și 250 000 de ostași luați prizonieri. Din cauza tifosului exantematic, alte 300 000 de persoane și-au pierdut viața („Istoria românilor”, 2003, 435). Numai în bătălia de la Mărăști (11/24 iul. – 19 iul./1 aug. 1917) au căzut 1469 de militari români, 3052 de soldați fiind răniți („Istoria românilor”, 2003, 442). În timpul luptelor de la Mărășești (24 iul./5 aug. – 6/19 aug. 1917), 27.410 de militari și-au jertfit viața pentru apărarea României („Istoria românilor”, 2003, 446).” (Lucr. citată, pag. 183)

Interesante sunt, însă, informațiile despre răspândirea în teritoriu și organizarea unor astfel de instituții, **orfelinatele**, aflate sub patronajul direct al Reginei Maria.

Împărțirea lor în **nouă regionale** a fost forma de organizare ce viza impunerea principiului autodeterminării, prima fiind, firesc, cea de la Iași, în 1917. Ulterior, după pacea de la București, la 5 iunie 1918, a luat ființă regionala a doua, conducerea ei fiind în capitala țării, și cuprindea 16 județe din Muntenia și Dobrogea. Cea de-a treia, cu sediul la Craiova, grupa 5 județe, a patra era Chișinăul (25 iunie 1918), iar a cincea, Cernăuțiul (4 februarie 1919), urmată, la sfârșitul aceluiași an (13 decembrie 1919), de a șasea regională, cu sediul la Sibiu, incluzând județele din sudul Transilvaniei. A opta și a noua regională se vor înființa, pe

15 aprilie 1920 și 8 noiembrie, la Timișoara și, respectiv, Cluj.

Trebuie precizat faptul că, tot în 1920, la 12 februarie, regionala București s-a scindat în două, formând regionala a șaptea, cu sediul la Constanța, corespunzând celor patru județe constănțene și Cadrilaterului.

După cum se poate observa din harta alăturată, numele orfelinatelor din întreaga țară erau patronime ale unor personalități române remarcabile, fie ei reprezentanți ai Curții Regale (*Regina Maria, Regele Ferdinand, Principele Mihai, Principesa Elisabeta, Carol și Elena*) sau soții de voievozi (*Despina Doamna*), fie religioase (*Sf. Ecaterina, Nifon, Mitropolitul Miron Cristea, Orfelinatul Catolic „Sf. Andrei”, Orfelinatul Israelit*). Desigur, numele de Eroii ai neamului sunt cele mai numeroase (*Mihai Viteazul, Tudor Vladimirescu, Cuza-Vodă, Ecaterina Teodorescu, Eroul Necunoscut, Gl Dragalina, Gl Stan Poetaș, Gl Râșcanu, Gl Praporgescu, Gl Al. Brezoiu, Col. Băltărețu, Gl Mavrocordat, Eroii Prahovei, Lt Răduțu, Grănicerul Mușat*), oameni de vază ai culturii, precum politicieni, scriitori, istorici, doctori (*Gr. Alexandrescu, M. Kogălniceanu, V. Alecsandri, Andrei Mureșanu, N. Gane, N. Iorga, Iuliu Maniu, Dr. Bruckner, N. Ghica*). Alte nume se referă la persoane remarcate prin actele lor politice sau de caritate, așa cum este *Olga M. Sturdza* (al cărei nume îl poartă chiar mai multe orfelinate din județele Iași, Fălțiceni, Constanța), *Maria Nicolau, Iulia Antonescu*, sau la toponime ori locuitori zonali (*Dragoslavele, Orfelinatul Moșilor*).

În afara celor 95 de orfelinate (unul fiind de reeducare, în dealul Copoului-Iași), existente în 1924, funcționau 3 sanatorii și 4 spitale (specializate pe afecțiuni oftalmologice, TBC osos sau pulmonar, cum a fost preventoriul *Șanțuri*, de lângă Brașov. Aici, găsiseră adăpost cei „10.316 de orfani (5.934 de băieți, 3.017 fete, iar alți 1.365 erau întreținuți în diferite școli”. (M. Iliev, lucr. citată, cf.

„Pentru neam și țară”, f.a., 165)

Organizarea acestora consta într-un **consiliu central, un președinte general, nouă comitete regionale**, precum și **73 de comitete** ale filialelor.

După cum arăta jurnalista Mariana Iancu, într-un interesant articol, „Ce soartă au avut orfanii de război”, apărut în ziarul „Ziua de Cosntanța” (23 octombrie 2016), măsurile luate de statul român, „pentru ajutorarea victimelor Primului Război Mondial, în 14 septembrie 1919 a fost emis Decretul-Lege nr. 4017 privitor la pensiile celor care au luat parte la „Războiul pentru întregirea neamului”, care stabilea cine sunt beneficiarii, care este quantumul pensiilor și ajutoarelor lor și care sunt formalitățile de îndeplinit pentru a putea beneficia de ele. Conform legii pentru înființarea Oficiului Național al Invalizilor, Orfanilor și Văduvelor de Război din 2 septembrie 1920, promulgată prin Decretul nr. 3529 din 24 august 1920 și a Regulamentului de aplicare, au fost deschise în fiecare județ oficii județene ale invalizilor, orfanilor și văduvelor de război. Pentru a asigura veniturile necesare îndeplinirii îndatoririlor reglementate prin lege s-a constituit un „Fond de asistență I.O.V”, alimentat din taxele de timbru de asistență, înființat prin art. 39 al Legii pentru organizarea ministerului muncii și ocrotirilor sociale, din subvenții anuale stabilite de Consiliul de miniștri și din donații. Oficiile județene I.O.V.R. aveau atribuții de a culege date referitoare la situația invalizilor, orfanilor și văduvelor de război din județ, de a comunica datele către Oficiul național, de a primi cererile și reclamațiile invalizilor, orfanilor și văduvelor de război, de a le apăra interesele și drepturile. Conform art. 3 al legii din 1920, „se pot considera ca invalizi, orfani și văduve de rozboi, intrând în protecția Oficiului Național, toate persoanele care au devenit invalizi, orfani sau văduve, din cauza evenimentelor de război, sau în legătură cu războiul”.

Dar dificultățile de tot felul, mai ales de ordin financiar, nu lipseau, ceea ce a determinat-o pe o militantă foarte activă, președinta regionalei București, prințesa Alexandrina Cantacuzino, s-o critice dur, pe Olga M. Sturdza, imputându-i „proasta gestionare a resurselor Societății și favoritismul”. (M. Iliev, idem, citând una din sursele bibliografice parcurse, „Discursul”, 1922)

Nu se poate să nu revenim asupra finalității acestui necesar și uriaș demers național, așa cum reiese ea dintr-un raport al consiliului central, precizând, totodată, faptul că cei mai dotați copii erau îndrumați spre școlile superioare:

„... În instrucțiunea practică a băieților, predomină cultura pământului și meseriile; în instrucțiunea practică a fetelor, o parte principală o ocupă menajul și îndeletnicirile casnice, utile vieții de familie.” (M. Iliev, ibidem)

Odată cu înaintarea în vârstă, la majorat, tinerii erau ajutați să se integreze în societate. Așa se face că, în 1934, după 18 ani de la înființarea primului orfelinat, imobilele Societății „Ocrotirea Orfanilor de Război” sunt transferate către Epitropia Institutelor Școlare „Gheorghe Mărzescu”, asociația autodizolvându-se.

2. Un orfelinat „Olga M. Sturdza”, la Mangalia

Preocuparea statului pentru soarta copiilor orfani de război a luat forme instituționalizate, după cum am arătat în partea de început a acestui material, fiind concretizată prin constituirea legală, în 30 decembrie 1917, a „Societății OCROTIREA ORFANILOR DE RĂZBOI”, datorită eforturilor celor două doamne, Regina Maria și Olga M. Sturdza. Dacă prima era numită, la vremea respectivă „Mama răniților”, am putea spune că cea de-a doua ar putea fi și ea supranumită „Mama orfanilor de război”.

Iată că și în județul Constanța, primarul acestei reședințe de județ, Grigore M. Grigoriu a răspândit o „Publicațiune”, tipărită pe 16 februarie 1919, cu următorul conținut, care stipula clar preocuparea pentru primirea și îngrijirea copiilor rămași fără părinți, în cadrul așezămintelor înființate ad-hoc:

„Toate persoanele cari au în îngrijirea lor copii orfani de pe urma și din cauza războiului sunt invitați a se prezenta cu copiii la orfelinatul respectiv, la d-nul dr. Bârzănescu, președintele orfelinatului, care este instalat în imobilul din strada Ștefan cel Mare, nr. 98, lăsând copiii în îngrijirea acelui orfelinat“. (A se vedea art. „Ce soartă au avut orfanii din Primul Război Mondial”, semnat de Mariana Iancu, în ziarul „Constanța”, 23 iulie 2016.)

Aurelia Lăpușan, într-un studiu intitulat „Vin americanii? Au fost aici mereu”, apărut în „Ziua de Constanța, (13 iunie 2017), face unele precizări în legătură cu membrele Comitetului „Societății Ocrotirea Orfanilor de război”, acesta fiind compus din nume cunoscute în protipendada acelor vremuri: Sally Weisbuch-președintă, și, ca membre, Hermina Gheorghiu, Maria Aldea, Bertha Companeitz, Eugenia Dragon, Ema Iamandi, Sofia Edelstein, cărora li s-au adăugat L. Lascaridi, G. Dimitriu și N. Rigani. Ele au desfășurat o amplă activitate cu cei 110 de copii, câți se aflau, inițial, în august 1919, în Orfelinatul „Grănicerul Mușat” din Anadolchioi, căruia chiar primarul M. Coiciu i-a lăsat o mare parte din averea sa.

În urma înființării celei de-a VII-a Regionale a „Societății OCROTIREA ORFANILOR DE RĂZBOI”, la Constanța, în aprilie 1919, desprinsă din cea centrală, cu sediul la București, în anul următor, începând cu 31 mai 1920, ia naștere și la Mangalia un orfelinat, într-un local aparținând societății. Ea avea să poarte numele fondatoarei acesteia, OLGA M. STURDZA.

Edilul șef al comunei urbane era primarul Ion Baboianu, care, în cei doi ani de mandat (1919-1920), s-a trezit în fața unor

probleme dificile, precum găsirea unui spațiu provizoriu corespunzător și acordarea celor 30 ha (dintre care 25 ha de către Consiliul Agricol din Constanța), la care avea dreptul proaspăta instituție.

Așa cum arătam mai înainte, până în 1924, când se construiește noul lăcaș, orfelinatul va funcționa într-o clădire închiriată tot de la SORR, probabil cea din „Piața Regală” (denumită, ulterior, după evenimentul exhumării osemintelor Eroilor din plasa Mangalia, la 22 august 1926 sau, un an mai târziu, după ridicarea „Monumentului Eroilor Dobrogeni”). Din această piață, pleca scurta stradă „Victoria” spre scările ce coborau pe dig, pe lângă vechiul sediu al Primăriei, din stânga acestora, imobilul acesteia existând încă de pe vremea Imperiului Otoman.

Un alt mare eveniment pentru mangalieni, așa cum reiese din presa vremii, l-a constituit punerea pietrei de temelie a viitorului orfelinat, la 21 octombrie 1923. Terenul i-a aparținut, cândva, celui de-al doilea primar al Mangaliei de după Războiul de Independență, primul astfel de funcționar al staului, de origine turcă, FERHAT EMIN-BEY (1879), după cum afirmă unul dintre puținii cunoscători ai istoriei mangaliene, Semși B. Ali Lufan.

Acest moment deosebit, în viața orașului, a ocazionat strângerea laolaltă a unor numeroase somități locale, județene sau din capitală, cu funcții importante, de ordin politic sau administrativ: „prefectul N. Negulescu, George Georgescu, președintele Camerei de Comerț, Nicolae Chirescu, secretarul *Societății invalizilor din război*. De la București au sosit generalul Popeșteanu, din partea *Societății I.O.V.* (N.n.: *I.O.V.R.* era sigla pentru „Invalizi, Orfani și Văduve de Război”), arhimandritul Galaction Gorun. De la București au sosit generalul Popeșteanu, din partea *Societății I.O.V.*, arhimandritul Galaction Gorun. Numele celor prezenți la solemnitatea sfințirii a fost trecut în actul care s-a îngropat în zidul clădirii. Cei prezenți au făcut donații

personale pentru ajutarea societății și terminarea lucrării. Din partea județului, prefectul a oferit 10.000 de lei. Artizanii acestui așezământ sunt soții G.L. Dimitriu din Constanța, el magistrat și consilier la Curtea de Apel, președintele regionalei I.O.V., ea, Maria G.L. Dimitriu Castano, primul redactor-șef al „Ziarului nostru.” (Auerlia Lăpușan, art. „Împlinește ceea ce conștiința îți poruncește”, în „Ziarul de Constanța”, 8 martie 2016”)

Printre cei care au făcut donații substanțiale, s-au aflat și funcționari locali, precum primarul Nicolae Roșculeț (1923-1925) și ajutorul de primar Omer Omer, exemplul fiind urmat de numeroșii comercianți ai orașului, după cum precizează Aurelia și Ștefan Lăpușan, în excelenta lor monografie „Mangalia în paginile vremii” (editura „Dobrogea”, Constanța, pag. 67) Ceilalți **primari mangalieni**, care au ajutat, pe măsura posibilităților lor, în toată perioada existenței, orfelinatul „Olga M. Sturdza” (1920-1934) au fost Vasile Stegaru (1921-1922), Dumitru Ionașcu (1922-1923), Leonida Popescu (1926-1930), Vasile Stegaru (1931-1933), Nicolae Roșculeț (1934-1937).

Un alt ziar, „Marea Neagră”, consemna, imediat a doua zi după eveniment, în numărul său din 23 octombrie 1923, numirea învățătoarei Adelei Chiorpec (probabil fiica adoptivă a preotului paroh Gheorghe Chiorpec și a soției sale, Maria, născută Cireș), în funcția de director al orfelinatului și, apoi, după 1 noiembrie 1927, al „Sanatoriului Maritim T.B.C. *OLGA M. STURDZA*”, până la preluarea acestuia de către renumitul medic OCTAVIAN ABAGERIU, în anul imediat următor.

În anul următor, 1924, se inaugurează noul local al așezământului pentru orfani, aparținând „Societății OCROTIREA ORFANILOR DE RĂZBOI”, datorat, desigur, străduințelor și priceperii a doi oameni deosebiți din Constanța, magistratul G. L. Dimitriu, președintele I.O.V., și Maria G. L. Dimitriu-Castano, sufletul mișcării feministe constănțene, redactor-șef al publicației „Ziarul nostru”. (Șt. și A. Lăpușan, lucr.

cit., pag.67)

Frecvent, **preoții** care s-au perindat pe la cele două biserici creștine ortodoxe (fără a mai socoti „Biserica Grecească”, din capătul falezei nordice, fostă Bulevard „Regina Maria”, în care slujea părintele Iani), le-au ținut slujbe copiilor internați, căci educația religioasă, alături de cea patriotică, constituiau reperele de bază în creșterea micilor azilanți .

Prima biserică, cea veche, a fost improvizată („poate o fostă geamie”, mărturisește Gala Galaction), pe actuala stradă „Va-sile Pârvan” (cândva „Pătrașcu-Vodă”, în perioada interbelică). Dar aceasta a devenit repede, la început de secol al XX-lea, impropie.

„Românii au în Mangalia o biserică veche și cam ascunsă în pământ, dar nu se mai potrivește cu numărul și cu obrazul enorașilor de azi. Bună în zilele de smerenie, bisericuța aceasta (poate o fostă geamie) trebuie să aibă o moștenitoare, în biserica spațioasă și înaltă, așezată pe platoul care domină Mangalia” – mărturisea cunoscutul prozator Gala Galaction, unul din excelenții traducători interbelici ai „Bibliei”. (Să nu uităm că, în ultimul său periplu prin Dobrogea, în vara anului 1914, pe 28 iunie, imediat după primirea țarului și a familiei sale la Constanța, vizitând orașul Mangalia, cu suita sa, Carol I, la cererea credincioșilor din localitate, a oferit o sumă de bani, pentru înălțarea actualei biserici centenare, „Sf. Gheorghe”!)

Condițiile de oficiere aici a slujbelor religioase fiind foarte vitrege, vom înțelege numărul mare de preoți ce s-au perindat pe la această parohie, până la inaugurarea celei noi, sfințită pe 29 iunie 1929, de către episcopul Constanței, Gherontie Nicolae, ceea ce a atras și încurajările aceluiași Gala Galaction, îndrăgostit de această comună urbană, căreia i-a dedicat două cicluri de memorialistică de călătorie, intitulate „La Mangalia”, respectiv „În vara anului 1922 și

mai târziu" și, „În vara anului 1924”, cărora le va adăuga două lucrări jurnalistice, „Din recolta verilor apuse” (revista „Lumea”, 29.04.1925) și „De Anul Nou creștin, lui Tewik, la Mangalia” (ziarul „Dimineața”, 18.04.1926).

Astfel, în tableta nr. 22, „Terminați biserica!”, a seriei sale de 25 de scrieri incluse în volumul amintit, încrezător, el îi adresa, în vara anului 1924, acest îndemn frățesc preotului ardelean Răduleț, „preot nou și încă un preot distins, un teolog de peste Carpați, om în floarea vârstei și plin de inițiativă”. (Din păcate, menționarea acestui prea-cucernic slujitor al lui Dumnezeu a scăpat și din monografia „Ferestre În pridvor. Istoricul bisericii SFÂNTUL MARE MUCENIC GHEORGHE din Mangalia”, având ca autori preotul protoiereu Vasile Cârlan și Ionuț Druche, apărută fiind în Editura „Arhiepiscopiei Tomisului”, Constanța, 2014).

Interesant este faptul că îndrăgostitul de mare, Gala Galaction, lega finalizarea viitoarei catedrale de începerea lucrărilor la portul militar Mangalia, precum și la clădirile sanatoriilor de vară, proiectate de „patronii coloniilor școlare”. (Gala Galaction, „Opere”, vol. 3, „În Pământul Făgăduinței. În grădinile Sf. Antonie. La Mangalia”, colecția „Scriitor români”, Ediție îngrijită, note și comentarii de Teodor Vârgolici, editura „Minerva”, București, 1997, cap. „În vara anului 1924”, pag. 284). Tot din această scriere, aflăm că, în această perioadă, „un preot din vecinătate, delegat de autoritățile în drept, venea și îndeplinea, când putea și cum putea, serviciile religioase obștești și particulare. Dar enoriașii nu simțeau prea mult această lipsă, fiindcă, în cazuri grave și grabnice aveau aci pe preotul grecesc.”

Iată de ce trebuie să pomenim și numele preoților perindați pe la Orfelinatul OLGA M. STURDZA: preotul NICOLAE PUFULESCU (1 februarie 1920-1 iunie 1920), preotul GHEORGHE DOBRESU (1 iunie 1920-1 februarie 1921), ieromonahul EPIFANIE CRĂCIUN (1 februarie 1921-1 august 1922), preotul paroh GHEORGHE CHIORPEC (1 ianuarie 1925-1938, ca preot paroh și, ulterior, până în

1953, ca preot secundar, dublat, între 1933-1934, de diaconul și, apoi, preotul GHEORGHE CĂCIULĂ, transferat, ca preot paroh la 2 Mai, începând cu 1934).

3. Unde, oare, s-a aflat „Orfelinatul *OLGA M. STURDZA*”?

Evazivi, în ceea ce privește fixarea locației acestei instituții, mulți dintre cercetătorii preocupați de istoria Mangaliei fie că nu au fost locuitori ai orașului, fie că au rămas cu o confuzie, explicabilă prin neglijarea unui amănuntul semnificativ, respectiv **desființarea orfelinatului și transformarea acestuia, la 1 noiembrie 1938, în „SANATORIUL MARITIM PENTRU BOLNAVII DE TUBERCULOZĂ CHIRURGICALĂ”**, în care erau primiți pacienți din întreaga țară. Desigur că a contribuit la această imprecizie și faptul că, după 1952, populația orașului a cunoscut un regim deosebit de sever în ceea ce privește libertatea de mișcare, datorat mutării aici a flotei militare. Acum, într-o criză de spații de locuit pentru cadrele militare venite la noile și multele unități militare, cu politrucii sovietici, câțiva locuitori cu situație materială deosebită au fost obligați să-și cedeze casele și vilele, fiind „strămutați” în alte orașe de pe întinsul patriei, cu domiciliu forțat. Nu erau permise fotografierea, iar găzduirea rudelor apropiate nu putea fi mai mult de 48 de ore, cu înregistrarea lor la sediul de miliție. Ca urmare a acestui regim dur de frontieră, fuseseră scoase din librărie și chioșcuri de difuzare a presei chiar și ilustrele sau cărțile poștale cu imagini din Mangalia etc.

Privind cu atenție hărțile orașului din perioada interbelică, respectiv, „Planul de sistematizare a orașului Mangalia. Întocmit, ridicat și parcelat de ing. hot. Dimitrievici Ioan. Aprob. de Consiliul Tehnic Superior, jurnal 139 din 12 mai 1925. Sancționat prin înalt decret 2101 din 23 iunie 1925. Monitor Oficial din 3 mai 1925. Scara 1: 2500”, putem identifica locația orfelinatului, la poziția 320, pe strada „Vânători” (vechea grafie!), la intersecția cu str. „Mihail Kogălniceanu”, paralelă cu Bulevardul „Ferdinand” (la sud) și

Aleea „Arcului” (la nord).

Astăzi, datorită construirii unor noi cvartale, pe strada „Ștefan cel Mare”, care au rupt în două strada „Vânători”, jumătatea dinspre vest a acesteia se numește strada „Delfinului”, nemaivând nicio legătură cu vechea ei semnificație, „Vânători”.

După cum am arătat într-o comunicare ocazionată de sărbătorirea centenarului participării României la Primul Război Mondial, ținută pe 24.10.2016, în cadrul „Caravanei Eroilor”, despre „Numele de Eroii și reflectarea lor în nomenclatorul străzilor din Mangalia”, selectarea toponimelor urbanistice nu a fost întâmplătoare la vremea aceea, existând un curent de promovare a meritelor armatei române, manifestat, firesc, chiar în cadrul Primăriei, ce parcurgea etapele unor noi reforme administrative. Așa se face că, pe lângă numele aparținând Casei Regale, s-au impus și cele ale unor Eroii, fie cunoscuți din manualele de istorie, fie ale celor care, prin jertfa lor, au înfăptuit Marea Unire a Neamului Românesc, Eroii naționali, dobrogeni sau locali.

Un însemn heraldic frecvent, desprins din revista „România Eroică” (nr. din august 1926), publicația „Societății pentru Îngrijirea Mormintelor”, a fost cel care conținea imaginea lui MIHAI VITEAZUL, având, în spatele său, un arcaș de-al său, VÂNĂTORUL, de care au amintit cronicari și scriitori români, precum Costache Negruzzi („Cetatea Neamțului”) sau Ion Creangă („Amintiri din copilărie”, satul Vânători cu care se învecina Humuleștiul), iar, înaintea sa, la dreapta, silueta unui ostaș din Primul Război Mondial, probabil unul dintre componenții celebrului „Regimentul 9 Vânători”, din care a făcut parte chiar fiul marelui istoric și politician Nicolae Iorga,

deținător al unei reședințe de vară chiar la Mangalia.

Că acest nume de stradă nu a fost ales întâmplător de către primăria Mangalia, așa cum nici numele satului Vânători, de astăzi, din componența comunei Pecineaga, după reforma administrativă din 1925 (prin care se schimbă denumirile turco-tătare cu cele românești), aplicată din 1930, cu unele necesare corecturi, ne-o dovedesc următoarele argumente:

1. -asocierea numelui de stradă („**VÂNĂTORI**”) cu cel al aleii „**ARCULUI**”, simbolul uneia dintre armatele domnitorului MIHAI VITEAZUL, care a realizat, pentru prima dată, MAREA UNIRE, din 1600;
2. – numele uneia dintre societățile existente în oraș, alături de cea a „Văduvelor de Război”, a fost „**Societatea Demobilizaților de Război GENERAL GH. RASOVICEANU**”, nimeni altul decât gorjeanul conducător al celebrului „**Regiment 9 VÂNĂTORI**”. Numele acestei asociații se află înscris pe placa din stânga a „**MONUMENTULUI EROILOR DOBROENI**”, inaugurat pe 22 august 1927, după cum preciza autorul rîndurilor de față, într-o micromonografie, edificiu cunoscut și sub numele de „**MONUMENTUL EROILOR MANGALIENI**”, așa cum era el menționat pe cărțile poștale ale vremii.

Așadar, nu putem fi de acord cu opinia unuia dintre autorii de articole și cărți cu monografii ale orașului, care au afirmat că numele străzii vine de la cel al satului VÂNĂTORI, localitate pendinte de comuna Pecineaga (fostă Ghelîngic), aflată în apropiere de Mangalia, pe drumul spre Constanța. Cu atât mai mult cu cât numele musulman al satului, ASCILAR, a făcut loc actualului nume, VÂNĂTORI, abia după o nouă reformă administrativă, cea din 1930. Or numele străzii se afla deja pe harta cu străzile și imobilele Mangaliei, încă din 1926, când avusese loc reforma administrativă precedentă.

Exhumarea osemintelor Eroilor din plasa Mangaliei și reînhumarea lor, la 22 august 1926, în „Cimitirul Militar Internațional MIRCEA-VODĂ” din localitatea Mircea-Vodă Gară, a fost un eveniment deosebit în viața locuitorilor din satele, comunele și orașele vechii plase, având o participare masivă, cu atât mai mult cu cât Mangalia se afla în plin sezon estival.

Iată un extras din articolul lui Leontin Iliescu, ce evidențiază marele moment, de o importanță deosebită pentru dobrogeni, care evidențiază grija și prețuirea de care se bucurau Eroii căzuți în Marele Război pentru Întregirea Neamului:

„Solemnitatea exhumării eroilor dela Mangalia 26 August 1926”

„Lucrările de exhumare au început la 10 August 1926.

S’a lucrat cu echipe militare din Reg. 2 Grăniceri și 40 Inf., având și concursul (sic!) populației, comunelor din întreaga Plasă Mangalia, sub conducerea autorităților comunale și sub supravegherea și directivele d-lui Hristu Melide, Pretorul Plasei, și a Locot. Copaciu N. din M.R., delegatul Societății Mormintele Eroilor, exhumându-se peste 1700 eroi de toate naționalitățile.

Solemnitatea ridicării acestor eroi, s’a făcut la Mangalia în ziua de 22 August 1926.

În zorii zilei de 22 August a.c. osemintele a peste 1700 eroi așezate în lăzi și cutii goale se depun în 14 autocamioane frumos ornate cu flori și verdeață și peste 40 de coroane depuse din partea d-lor Sever Movilă senator, Pretoratul plășei (sic!) Mangalia și din partea multor autorități și persoane de bine aflate pentru sezon în Mangalia.

S’a slujit la biserica din localitate unde a avut loc adunarea

generală publică în frunte cu domnii Sever Movilă senator, Hristu Melide pretorul plășei, Licseanu primarul Mangaliei, Anton Panait notar Sarighiol, Mitache notar, plutonier major Grigore Matei șeful secției de jandarmi Mangalia, Popa Vasile, Ratea Ion, Stancu Ion, Plutonieri șefi de posturi de jandarmi, Dinu Vizureanu, Constantin Fântână, Ion Motoc, Gh. Ghebhart proprietarii autocamioanelor care convinși de însemnătatea acestui act național sfidează câștigul arginților sunători și pun la dispoziție în mod gratuit autocamioanele proprietate, pentru transportarea acestor moaște sfinte dela (sic!) Mangalia, prin Movila Techirghiol, și la Constanța pentru ambarcare.

Au mai luat parte orfanii de război ai marinarilor, elevii și elevele în frunte cu profesoarele și profesorii școalelor locale, pensionarele orfelinatului de război din Mangalia cu profesorii și conducătorii lor, domnul Nicolau, dirigintele oficiului P. T. T. Mangalia, toți proprietarii și notarii comunelor plășii Mangalia.

De aci se formează un frumos și impunător cortegiu pornind la ora 10 în sunetul clopotelor, în frunte cu clerul îmbrăcat în sfintele odăjdii, sfintele prapore și crucea cea mare străbătând străzile orașului până în piața principală, unde osemintele eroilor așteptau așezate în cele patrusprezece autocamioane învelite în flori și coroane, care impresionau puternic prin măreția jerfei ce înfățișau.

Aci mai erau de față domnii: general Ioan Manolescu cu directorul Societății Mormintele Eroilor, Ionescu Brăila director în Ministerul de Domenii, Profesor Motaș, Comandor Georgescu, Brezeanu Turturică, Călinescu, Colonel Sima Petre Comandantul reg. 2 Grăniceri, Blaciu, D-nele Terică, Iliescu, Marin Jercea cu familiile cum și un public foarte numeros.

După terminarea serviciului religios oficiat de un sobor de preoți din întreaga plasă Mangalia au ținut înălțătoare cuvântări domnii: Preotul Gheorghe (N.n.: Gheorghe Chiorpec,

parohul bisericii vechi, actuala biserică, „Sf. Gheorghe”, fiind în construcție și inaugurată, mai târziu, în 1929), Atipul Djemii Reschid (n.n.: **atip** sau **hatip**, în lb. turcă, însemnând orator, desemna persoana care conducea slujba religioasă. A se observa scrierea numelui *Rașid* cu grafie germană, *Reschid*), preoți Musulmani, Daciu învățător la Caraomer și Locot. Copaciu din partea armatei și Societății Mormintele Eroilor.

Cu lacrimi în ochi au luat parte întreaga asistență și poporul din împrejurimi manifestându-și recunoștința pentru marea jertfă a eroilor a căror memorie este cinstită cu toată pietatea cuvenită.

Cu acest prilej s'a remarcat înaltul și însuflețitul sprijin ce se dă încontinuu și în mod neprecupețit de către domnii Sever Movilă Senator și Hristu Melide pretorul plășei Mangalia, atențiune și sprijin care rar se găsește în acest fel și care ne îndreptățesc a-i caracteriza buni sprijinitori și colaboratori spre înălțarea cultului eroilor noștri.”

Comparând această ilustrație, din revista „România Eroică” (august 1926) cu cea a unei cărți poștale, curențe în epocă, rezultă că imaginea copiilor și a însoțitoarelor, aflați cu toții în fața „Orfelinatului OLGA M.STURDZA”, precede evenimentul din 22 august 1926, al „Exhumării osemintelor Eroilor din plasa Mangalia”, el datând din perioada în care lăcașul funcționa într-un imobil închiriat, ce va deveni, ulterior, restaurantul proprietate a lui Delureanu, existent în alte ilustrații ale perioadei interbelice. Că este așa, ne-o demonstrează existența unui alt mic monument, pe care se odihnește un băiat, edificiu plasat chiar în „Piața Regală”, devenită, cum precizam anterior, „Piața Eroilor”, după înlocuirea lui, mai târziu cu un an, tot pe 22 august, dar 1927, cu celebrul „Monument al Eroilor Dobrogeni” sau „Monument al Eroilor Mangalieni”, astfel cunoscut la vremea respectivă, prin intermediul ilustratelor. Ca atare, precizarea, pe cartea poștală originală, a numelui „Maria

Dimitriu" și a anului „1925”, precizare făcută în articolul Aureliei Lăpușan, în „Ziarul de Constanța” (8 martie 2016), în care, de „Ziua Femeii ”, pentru a evidenția meritul unei personalități constănțene, inițiatore a mișcării feministe constănțene, MARIA G. L. DIMITRIU CASTANO, este inadecvată, deoarece, în 1925, deja fusese construit noul local al „Orfelinatului OLGA M. STURDZA”, pe strada Vânători. Iată în ce măsură confruntarea a două ilustrații de epocă (din revista „România Eroică” și cartea poștală ilustrată) ne poate ajuta la darea unui răspuns just, în ceea ce privește cele două locații ale așezământului ce găzduia orfanii de după Primul Război Mondial: cea veche, în localul Societății OCTORIREA ORFANILOR DE RĂZBOI, din „Piața Regală”, în perioada mai 1920-1924, și cea nouă, din str. *Vânători*, între 1924 și 1934, când acesta se desființează, trecând, ca sanatoriu, în subordinea Ministerului Sănătății.

Edificatoare sunt cele două variante ale cărții poștale, cea originală, pusă la dispoziția noastră de către dl Dumitru Isac, autorul unei monografii, „Mangalia”, în curs de apariție, încă din 2011, și cea prelucrată („Ziua de Constanța”, 8 mai 1926).

Trebuie făcută o remarcă specială, și anume aceea că statul impusese deja o taxă specială cinematografelor, în sprijinul orfelinatelor. Ne-o precizează aceasta o notiță apărută în „Monitorul Primăriei Municipiului Timișoara”, din 29 noiembrie 2006, intitulată „Istoria cinematografului în Timișoara”, conform căreia „veniturile cinematografelor comunale erau destinate orfelinatelor, azilelor de bătrâni și pentru fondul săracilor orașului.”

(http://www.primariatm.ro/m/2-Monitorul_Primariei_Timisoara/17-Istoria_or%C5%9Fului_t%C4%83u/1926-Istoria_cinematografului_%C3%AEn_Timi%C5%9Foara.html)

4. Din activitatea Orfelinatului „Olga M. Sturdza”

Din fondul de manuscrise oferite de către Dumitru Isac, autorul unor cunoscute lucrări despre Mangalia, se poate face o părere cât de cât apropiată realității, vizând activitatea atât de vastă a unei asemenea instituții.

În acest sens, extrasele acestuia, de pe dările de seamă ale comitetului de conducere, sunt edificatoare. Numărul paginilor variază de la an la an: -1923, 6 pagini; -1924, 6 pagini; -1925, 2 pagini; -1926, 10 pagini; -1927, 8 pagini; -1928, 8 pagini; -1929, 12 pagini; -1930, 8 pagini; -1931, 10 pagini.

Pentru anul 1923, sunt consemnate o mulțime de precizări, care de care mai importante.

Se știe că data înființării „Regiunii Constanța a Societății Ocrotirea Orfanilor de Război” a fost aprilie 1919, când fuseseră recenzați, la nivel național, 13.937 orfani, băieți și fete.

Din cele 73 de orfelinate existente în țară, în 1923, în întreaga „Regiune Constanța”, funcționau **7 orfelinate**, cu **745 orfani** asistați, dintre care **465** băieți și **280** fete. În acel an, au fost dați în adopțiune 5 orfani, iar 9 au fost preluați, spre creștere, de diferite familii.

Ajutoarele primite pentru funcționarea acestuia constau în alimente, îmbrăcăminte, combustibil, cărți și burse.

Numărul **atelierelor de meserii pentru fete** erau două, unu la Constanța și cel de-al doilea la **Mangalia**.

În acest an, pe 23 octombrie, se pune piatra de temelie a viitorului local, pe vechiul loc deținut de FERHAT EMIN-BEY, al doilea primar al Mangaliei primul de origine musulmană (1879), moment festiv atât de mediatizat în ziarele județene, precum „Dobrogea Jună”, „Marea noastră”, „Ziarul nostru”.

Orfelinatul mixt „Olga M. Sturdza” și-a desfășurat

activitatea, după cum arătam în rândurile precedente, inițial, într-un local închiriat, aparținând tot „Societății Ocrotirea Orfanilor de Război”. Acesta se afla amplasat în „Piața Regală”, (devenit, ulterior, „Restaurantul *Delureanu*”, între actualul „Sanatoriu Balnear” Mangalia și imobilul armatei, „IGAF”), dispunând și de cele 30 hectare de teren agricol, pentru cultivarea cu legume și fructe, necesare preparării hranei.

Numărul internaților era de **160 de orfani**, majoritatea fiind **fete (110)**.

Instruirea celor cuprinși la cursuri se desfășura astfel:

- **învățământ primar 120,**
- **școli speciale 12,**
- **școală industrială (ateliere) 22.**

Activitățile derulate aici erau variate și cuprindeau:

- ore de educație fizică și etică; – studiu în bibliotecă; – deplasări la biserică (cea veche se afla pe strada Vasile Pârvan, până la inaugurarea celei noi, Biserica „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”, ale cărei lucrări au fost întrerupte din cauza Primului Război Mondial, 1916, și reluate, în iunie 1925, inaugurată fiind 2 iunie 1929); -conferințe religioase și patriotice; -excursii.

Reținem că, pentru supravegherea și îngrijirea micilor pacienți, în infirmeria orfelinatului se afla, în permanență, un cadru medical.

„Harta Organizării și Activității Societății Ocrotirea Orfanilor de război” prezenta desfășurarea acestora în țară, în perioada **1917-1924**. Conform acesteia, „Regionala VII” (Constanța) dispunea, în cele patru județe ale sale, de mai multe orfeline, dintre care majoritatea acestora era **de băieți**:

- „Grănicerul Mușat”, la Anadolchioi (Constanța);
- „General Dragalina” (Medgidia); -
- „Mircea cel Bătrân” (Tulcea);

două în Cadrilater:

- „Apostol Mărgărit” (Silistra);
- „General Stan Poetaș” (Bazargic)

și două de **fete**, dintre care unu, „Olga M. Sturdza”, la Mangalia, înființat la 1 mai 1920, aflat, inițial, într-un local proprietate a „Societății”, în „Piața Regală” sau „Piața Eroilor”.

Pentru anul **1924**, din consultarea dărilor de seamă amintite, reiese că, în ceea ce privește educația copiilor internați, se pune accent, în continuare, pe întreținerea sentimentului moral-religios, precum și a celui patriotic.

Acum, se va termina clădirea orfelinatului din Mangalia, situat, pe str. Vânători, vizavi de cea mai veche clădire în stil arhitectonic musulman, datând de la sfârșitul veacului al XIX-lea, după cum o atestă documentul scris în limba arabă al proprietarului, casa „IBRAM HAGI ARIF”, moștenită de fiul acestuia, ARIF HAGI HUSNI, înscrisă deja în patrimoniul UNESCO.

Mutându-se aici, din vechiul local de pe str. Victoriei, din vecinătatea „Piaței Regale”, orfanii internați au beneficiat de un cu totul alt confort și de o îngrijire adecvată a afecțiunilor de care sufereau, frecvente fiind conjunctivita grăunțoasă (granuloasă) și leziunile epidermice, care provocau căderea părului pe unele porțiuni, datorate, în bună parte și unei igiene deficitare, datorată privațiunilor de după război, dar și neglijenței celor mici, în colectivitățile școlare de atunci.

Apelând la aceeași sursă valoroasă, din ciclul „Mangalia”, autorul precizează:

„Medicina, în zilele noastre, propăvăduiește că influența soarelui și a mării de pe țărm este suprem binefăcătoare, îndeosebi pentru copii. Băile de mare rămân un accesoriu. Intri în apă și te răcorești, după ce, conform prescripției medicului, ai stat un timp oarecare, sub energica acțiune solară. Câțiva prieteni, elevi ai lui Esculap, m-au asigurat cu entuziasm că helioterapia face minuni în stațiunile și în sanatoriile maritime.

...Așa se face că, în vara aceasta, câteva colonii de copii au venit și s-au așezat – o așezare improvizată, dar satisfăcătoare – în tăcuta Mangalie de altădată. **Există aici, de câțiva ani, un orfelinat destul de bine instalat și condus cu deosebită tragere de inimă...** De data aceasta, am găsit încă două tabere de copii, amândouă cu înfățișare militară. Una e aproape de Biserica Grecească și se adăpostește în niște corturi largi, soldățești. Este opera d-nei Balș, una din eroicele binefăcătoare ale ale copiilor noștri suferinzi. Cealaltă este opera principesei Elena. Această a doua tabără de copii își are sălașul în niște barace de scânduri, între țărm și cazarma din localitate. Micii coloniști sunt copii de clasele primare, băieți și fete, cu toții vreo 130. Au dormitoare separate, sufragerie, camere pentru provizii, pivniță, numeros personal supraveghetor și o duzină de soldați pentru greul gospodăriei..

Și orfelinatul, și coloniile cele două au locurile lor pe plajă, și ceasuri anumite când vin să stea la soare și să intre în apă. De sus de pe țărm, se arată ochiului ca trei pâlcuri distincte, dar deopotrivă de multicolore. Între aceste pâlcuri se intecalează, când mai deși, când mai rari, vizitatorii particulari. Bătrâni, copii, bărbați, femei, stingheri sau întovărășiți, au loc destul și sunt bineveniți, cu singura rezervă să îndeplinească o condiție elementară pe care edilitatea a afișat-o, în câteva ediții, la loc vizibil.

Mangalia, de aci înainte, va fi unul din aceste locuri spre cari ne îndreptăm vara, căutând întremarea noastră și a copiilor noștri. De aici, vor decurge pentru ea consecințe și obligații însemnate. Poporul mosafirilor și al coloniilor școlare nu mai poate fi primit și găzduit între grămezile de piatră și de dărâmături, de azi.” (Gala Galaction, „Copiii de pe nisip”, în „Opere”, vol. 3, „În Pământul Făgăduinței. În grădinile Sf. Antonie. La Mangalia”, colecția „Scriitori români”, Ediție îngrijită, note și comentarii de Teodor Vârgolici, editura „Minerva”, București, 1997, capitolul „În vara anului 1924”, pag. 278)

În anul **1925**, se înființează, în cadrul Orfelinatului OLGA M. STURDZA din Mangalia, **o școală industrială pentru fete**. Sunt prezente, acum, din ce în ce mai mult, preocupările majore pentru valorificarea, la cote înalte, a celor 30 ha (dintre care 25 ha de cultură, oferite de Consiliul Agricol din Constanța).

Cu saloanele sale largi și primitoare, aveau loc, aici, numeroase conferințe pe tema iubirii de țară și neam, dar și a dezvoltării sentimentului de mândrie că ei sunt urmașii acelor care s-au jertfit pe altarul datoriei.

Silvana Cojocărașu cita o informație extrem de interesantă, într-un articol intitulat „Callatis, legenda Mării Negre. Mangalia, vârsta de aur: patrimoniul cultural” (apărut în rubrica „Studii Pontice” a revistei canadiene Alternativa”, Canada, anul 9, nr. 109, noiembrie 2012), conform căreia:

“În zilele de 17-18 Aprilie a.c., a avut loc la Mangalia reuniunea învățătoarească la care au participat mai toți învățătorii din plasă și organele de control, în frunte cu domni inspector școlar Șerdinescu, revizor școlar N. Ionescu și subrevizor Demetrian.

Prima zi a reuniunii a fost întrebuințată astfel: Dimineața: (1) o lecție practică de memorizare pentru clasa I, cu

subiectul "Semănați pomi", propunător fiind dl. Niculescu, învățător Negrești (Carabacâ); (2) o lecție de gramatică pentru clasa a III-a, cu subiectul "Acordul adjectivului cu substantivul", propunător fiind dl. Constantin Chiriță, învățător din Tatlâgeacul Mare. După-amiaza: (1) o lecție de compunere pentru clasa a IV-a, subiect "Vacanța Paștelui (descriere)", propunător d-ra Elena Vlădescu din Cobadin. Restul timpului de după amiază a fost întrebuințat pentru critica lecțiilor experimentate. Critica a fost susținută de către domnii inspector Șerdinescu, revizor Ionescu și subrevizor Demetrian. Din toate lecțiile, cea mai reușită a fost a d-rei Vlădescu, căreia întreaga comisiune i-a adus elogii.

În ziua a II-a timpul s'a scurs astfel: În orele de dimineață, întreg corpul didactic și organele de control au asistat la serviciul religios, oficiat de biserica locală, unde un cor improvizat din învățători, sub conducerea d-lui revizor școlar, a dat răspunsurile.

După terminarea slujbei, **într'una din sălile orfelinatului**, învățătorilor veniți li s'au dat diverse îndrumări de ordin administrativ.

În după amiaza zilei, toată lumea a participat la serbarea școlară, organizată la localul școlii din Mangalia, de către învățătorii acesteia. Cu această ocaziune au conferențiat domnii învățător Constantin Drăgulin, vorbind despre "Drepturile și datoriile cetățenești" și inspector Șerdinescu, despre "Influența aerului asupra vieții". Ambele conferințe au fost gustate de auditor și mai cu deosebire aceea a d-lui Șerdinescu. După conferințe, reuniunea a luat sfârșit." (*"Reuniunea învățătorească din Mangalia"*)

Tot în acest an, aflăm din aceeași sursă oferită de către D. Isac, se fac unele precizări despre Preventoriul „Șanțuri”, în care este posibil să fi fost trimiși, prin schimb reciproc, și unii copii din orfelinatul mangalian. Acest sanatoriu,

înființat, în 1923, se afla în comuna Satu-Lung, la 20 de km de Brașov, la o altitudine de 800 de metri, de „aerul sănătos de munte” putându-se beneficia din plin.

Pentru anul **1926**, ne informează aceeași sursă, paleta activităților este destul de bogată, devreme ce se țineau deseori conferințe care aveau drept scop conștientizarea, în rândul copiilor internați, a faptului că ei sunt urmașii acelor care s-au jertfit pe altarul datoriei față de țară.

În anul **1927**, aflăm că mai existau doar 81 de orfane, ajunse și acestea în pragul maturității. De aceea, din toamnă, respectiv de la 1 noiembrie, Orfelinatul OLGA M. STURDZA s-a transformat în SANATORIUL MARITIM PENTRU BOLNAVII DE TUBERCULOZĂ CHIRURGICALĂ, din întreaga țară.

Bibliografie

– Cojocărașu, Silvana, „Callatis, legenda Mării Negre” (XIV). „Mangalia, vârsta de aur: patrimoniul cultural”, în *Alternativa*, Canada, anul 9, nr. 109, noiembrie 2012, rubrica „Studii Pontice” (<http://www.alternativaonline.ca/StudiiPontice1211.html>).

– Colectiv autori, preot protoiereu Cîrlan, Vasile și Druche, Ionuț, „Ferestre în pridvor. Istoricul bisericii *Sfântul Mare Mucenic Gheorghe* din Mangalia”, Editura „Arhiepiscopiei Tomisului”, Constanța, 2014.

– Galaction, Gala, „Opere”, vol. 3, „În Pământul Făgăduinței. În grădinile Sf. Antonie. La Mangalia”, colecția „Scriitori români”, Ediție îngrijită, note și comentarii de Teodor Vârgolici, editura „Minerva”, București, 1997.

– Iancu, Mariana, „Ce soartă au avut orfanii de război”, în „Ziua de Constanța”, 23 iulie 2016.

– Isac, Dumitru, „100 de ani. Centenarul Bisericii SF.

GHEORGHE din Mangalia", ediție îngrijită și coordonată de profesor Emil-Corneliu Ninu, Editura ETNOUS, Brașov, 2014.

– Isac, Dumitru, „Mangalia, recunoștință veșnică armatei române. Repere istorice cronologice”, coordonatori prof. dr. Ionescu, Mihai și prof. Ninu, Emil-Corneliu, Editura „Imperium”, Constanța, 2014.

– Iliev, Mihail, „SOCIETATEA ,<OCROTIREA ORFANILOR DE RĂZBOI>>. COMITETUL REGIONAL CHIȘINĂU (1918-1924)” (http://www.academia.edu/8870948/Societatea_Ocrotirea_orfanilor_din_r%C4%83zboi_Comitetul_Regional_Chi%C5%9Fin%C4%83u_1918-1924_).

– Lăpușan, Aurelia și Lăpușan, Ștefan, „Mangalia în paginile vremii”, Editura „Dobrogea”, Constanța, 2007.

– Lăpușan, Aurelia, art. „Înfăptuiește ceea ce conștiința îți poruncește”, în „Ziua de Constanța”, 8 martie 2016.

– Lăpușan , Aurelia, art. „Vin americanii? Au fost aici mereu”, în „Ziua de Constanța”, 13 iunie 2017.

– „Istoria cinematografului în Timișoara”, în „Monitorul Primăriei Municipiului Timișoara”, 29 noiembrie 2016 (http://www.primariatm.ro/m/2-Monitorul_Primariei_Timisoara/17-Istoria_or%C5%9Fului_t%C4%83u/1926-Istoria_cinematografului_%C3%AEn_Timi%C5%9Foara.html).

– Ninu, Emil-Corneliu, „Monumentul Eroilor Mangalieni”, Editura ETNOUS, Brașov, 2014.

– Pădureanu, Elena-Sanda, „Mangalia de altădată. Plasa Mangaliei (1878-1950). Arc peste timp”, Editura „Ex Ponto”, Constanța, 2017.